U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci navrhovatele: **B. N. A. M.**, zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Nám. Hrdinů 4, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2015, č. j. MV-149899-3/SO-2014, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 A 80/2015, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů,

takto:

I. Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 9 A 80/2015, nařídit jednání ve věci nejpozději ve lhůtě do **31. 1. 2018**.

II. Žalobci **se přiznává** náhrada nákladů řízení ve výši 300 Kč. Tato částka bude k rukám žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Z předloženého spisu Městského soudu v Praze Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobce (navrhovatel) podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného dne 12. 4. 2015.

[2] Dne 16. 11. 2017 byl Nejvyššímu správnímu soudu postoupen městským soudem návrh ze dne 13. 11. 2017 na určení lhůty k provedení procesního úkonu, v němž navrhovatel žádá o *určení lhůty jednání*.

[3] K podanému návrhu se vyjádřil soudce městského soudu JUDr. Štěpán Výborný s tím, že důvodem, pro který nebylo dosud rozhodnuto, je, že v senátě 9 A městského soudu podané žalobě předchází nevyřízené žaloby; soud přitom projednává věci podle pořadí nápadu v souladu s § 56 odst. 1 s. ř. s.; pro přednostní projednání věci nebyly shledány závažné důvody.

[4] Z předloženého spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že navrhovatel se žalobou ze dne 6. 4. 2015, doručenou městskému soudu dne 12. 4. 2015, domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto navrhovatelovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 16. 10. 2014, č. j. OAM-135-42/PP-2013, kterým

byla zamítnuta žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky. Současně navrhovatel požádal o přiznání odkladného účinku žalobě.

[5] Přípisem ze dne 15. 4. 201 vyzval soud navrhovatele, aby zaplatil soudní poplatek za podanou žalobu a návrh na přiznání odkladného účinku a poučil jej o možnosti vznést námitku podjatosti. Téhož dne vyzval žalovaného k zaslání stanoviska k návrhu na přiznání odkladného účinku (ve lhůtě pěti dnů), předložení spisového materiálu a vyjádření k žalobě (ve lhůtě jednoho měsíce) a též jej poučil o možnosti vznést námitku podjatosti. Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku vyjádřil dne 27. 4. 2015. Navrhovatel vyhověl výzvě soudu dne 29. 4. 2015. Dne 4. 5. 2015 pak navrhovatel soudu sdělil, že trvá na nařízení jednání ve věci. Dne 5. 5. 2015 žalovaný předložil soudu vyjádření k žalobě.

[6] Usnesením ze dne 6. 5. 2015, č. j. 9 A 80/2015 – 34, městský soud nepřiznal žalobě odkladný účinek. Toto usnesení bylo účastníkům řízení doručeno dne 25. 5. 2015. Dne 28. 5. 2015 pak soud zaslal navrhovateli vyjádření žalovaného k žalobě. Z předloženého soudního spisu nevyplývají poté žádné další úkony.

[7] Návrh je důvodný.

[8] Dle § 174a odst. 1, věty první, zákona o soudech a soudcích „[m]*á-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení* [...].“ Jak již zdejší soud několikráte ve své judikatuře konstatoval, průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Nejvyšší správní soud se při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, a to zejména s ohledem na kritéria stanovená v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, jimiž jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu.

[9] Soud dle § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. projednává a rozhoduje přednostně návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, projednává a rozhoduje přednostně též žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon. V případě navrhovatele se o takový případ nejedná.

[10] Co se týče postupu samotného městského soudu, lze konstatovat, že soud se nedopustil zásadních průtahů ve vztahu k úkonům, které je nutno učinit, aby se řízení dostalo do stavu, kdy je možno nařídit jednání, resp. vydat rozhodnutí. Jinými slovy, městský soud v přiměřené době po obdržení žaloby dovedl řízení do stavu, kdy by bylo možno rozhodnout.

[11] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že dle § 56 odst. 1 s. ř. s. soud projednává a rozhoduje věci v pořadí, v jakém k němu došly. Věc navrhovatele přitom není přednostní věcí ve smyslu § 56 odst. 3 s. ř. s. V případech, kdy řízení netrvá nepřiměřenou dobu, akcentuje zdejší soud nutnost respektovat pravidlo dle § 56 odst. 1 s. ř. s., nejde-li o případy uvedené v § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s., a to již z toho důvodu, že např. samotné hledisko složitosti věci, jakož ani hledisko její důležitosti nemůže být bez dalšího rozhodujícím pro dřívější či pozdější projednání případu.

[12] Nejvyšší správní soud opakovaně podotýká, že stav řízení, kdy soud již vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout, nicméně v dané věci, která nemá přednostní režim, stále nerozhodl, jelikož rozhoduje věci, které napadly dříve, není *sensu stricto* známkou průtahu v řízení. Podstatné zde však je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu. Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k rozhodnutí a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“. To samo o sobě neodporuje požadavku spravedlivého procesu, který obecně nepředvídá vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá.

[13] Nejvyšší správní soud se při posuzování průtahů v řízení řídí názorem vyjádřeným Ústavním soudem: „*je věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví, zakotvené v Listině a Úmluvě, byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 14. 9. 1994, sp. zn. IV. ÚS 55/94, publikovaný jako N 42/2 SbNU 35).

[14] Stejně jako Ústavní soud (srov. též např. nález ze dne 7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07, publikovaný jako N 122/46 SbNU 151) si přitom Nejvyšší správní soud plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí není systémovým řešením, neboť ani samotným vyhověním návrhu na určení lhůty těch účastníků řízení před městským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc navrhovatelova, by nedošlo k faktickému zlepšení situace. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není totiž nástrojem, který je schopen odstranit případnou přetíženost soudu. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně navrhovatelů před případnými průtahy v řízení u krajských soudů. Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti účastníků řízení před městským soudem, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na výše zmíněný nález Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2007 (viz bod 25. nálezu) zmínit, že: „*takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod.*“ Nejvyšší správní soud však jiný prostředek nemá a o návrhu na určení lhůty musí rozhodnout.

[15] Pro posouzení předloženého návrhu v nyní projednávané věci vzal Nejvyšší správní soud za rozhodující, že žaloba byla podána již 12. 4. 2015, tedy více než před dvěma a půl lety; přitom z vyjádření městského soudu nevyplývá, že by věc navrhovatele byla rozhodnuta v nejbližší době. Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud s ohledem na dosavadní postup městského soudu, jakož i s přihlédnutím ke své konstantní judikatuře, nemohl, než dospět k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, neboť dobu dosahující více než 2 roky, po kterou se navrhovateli dosud nedostalo rozhodnutí, resp.

řízení nedospělo ani do fáze nařízení jednání, již nelze z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod ospravedlnit, a považovat ještě za přiměřenou.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný, ve spojení s § 151 odst. 3 o. s. ř. (srov. nález Ústavního soudu ze dne 17. 4. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 25/12, nález Pl. ÚS 39/13, ze dne 7. 10. 2014, nález II. ÚS 3394/16, ze dne 20. 6. 2016). Nejvyšší správní soud přiznal navrhovateli náhradu nákladů ve výši 300 Kč (§13 odst. 3 advokátního tarifu), a to za 1 úkon (písemné podání ve věci samé). Uvedená částka bude navrhovateli vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2017

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu